

F. t. l. om krigsmateriel m.v.

Efter § 1, stk. 2, er virksomheder, som staten ejer, ikke omfattet af loven. Bestemmelsen svarer med sproglige ændringer til den gældende lovs § 9, stk. 1.

Grunden til, at denne retstilstand foreslås opretholdt, er, at sådanne virksomheder, der omfattes af § 1, stk. 2, er underlagt en minister, der har både det retlige og politiske ansvar for virksomheden. Disse virksomheder er således i forvejen underkastet et sådant tilsyn fra det offentlige, at det er fundet naturligt at foreslå den hidtidige retstilstand opretholdt.

Det tilføjes, at våbenlovens eksportbestemmelser også finder anvendelse for virksomheder, staten ejer. Virksomhederne skal således i hvert enkelt tilfælde have tilladelse fra justitsministeren, når våben og krigsmateriel skal udføres fra Danmark.

Til § 2

Bestemmelsen fastsætter som den gældende lovs § 1 og § 2, stk. 1, at krigsmateriel kun må fremstilles, hvis justitsministeren giver tilladelse dertil, samt at der kan fastsættes nærmere vilkår for tilladelsen. Det er som udgangspunkt alle dele af fremstillingsprocessen, som omfattes af bestemmelsen. Reparation og lignende af krigsmateriel omfattes ikke af loven. Ændringer af en eksisterende krigsmaterielgenstand, således at den fremtræder som en ny genstand, er derimod omfattet af loven. Virksomheder, hvis arbejde med krigsmateriel er af underordnet betydning, eller som udelukkende fremstiller krudt og sprængstof, har dog efter § 14 mulighed for at opnå dispensation fra visse af lovens bestemmelser.

Stk. 3 giver justitsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvilke oplysninger, der skal gives i forbindelse med en ansøgning om tilladelse til at producere krigsmateriel. Det kan særligt være oplysninger om virksomhedens ledelse, økonomiske forhold og ejerforhold.

Til § 3

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til den gældende lovs § 2, stk. 2. Det kan f.eks. komme på tale at tilbagekalde en tilladelse, hvis virksomheden tilsidesætter vilkår, som er fastsat for tilladelsen, eller hvis virksomheden får væsentlige økonomiske problemer. Grunden til, at væsentlige økonomiske problemer kan medføre, at en tilladelse tilbagekaldes, er, at denne situation kan indebære en særlig fare for misbrug af produktionstilladelsen. Endvidere kan f.eks. internationale hensyn også begrunde, at en tilladelse tilbagekaldes. Tilbagekaldelsen af en tilladelse medfører ikke erstatningsansvar for det offentlige.

Til § 4

Bestemmelsen svarer med sproglige ændringer til den gældende lovs § 1, stk. 2, med hensyn til krav om dansk statsborgerskab for personligt drevne virksomheder og krav om hjemsted i Danmark for selskaber.

Til § 5

Efter den gældende lovs § 1, stk. 2, skal det fremgå af selskabets vedtægter, at samtlige bestyrelsesmedlemmer, direktører og prokurister skal være danske statsborgere. Efter forslaget opretholdes kravet om dansk statsborgerskab for direktører og prokurister i selve lovteksten. Det er på den baggrund uden betydning at fastholde kravet om, at en bestemmelse herom skal optages i selskabets vedtægter.

Kravet om, at samtlige bestyrelsesmedlemmer skal være danske statsborgere foreslås ændret, således at mindst 80 pct. af bestyrelsesmedlemmerne skal være danske statsborgere. Reglen skal ses i sammenhæng med forslaget § 6, hvorefter en vis mindre del af selskabets kapital kan være udenlandsk ejet. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 4.

Til § 6

Efter den gældende lovs § 1, stk. 2, kan tilladelse til at producere krigsmateriel ikke meddeles en virksomhed, hvis der er anbragt eller agtes anbragt udenlandsk kapital i virksomheden.

Efter forslaget § 6, stk. 1, foreslås dette krav ændret, således at mindst 60 pct. af selskabskapitalen skal være dansk ejet. Den udenlandsk ejede del af kapitalen må dog højst repræsentere 20 pct. af stemmerne. Som nævnt under de almindelige bemærkninger, pkt. 4, er hensigten med forslaget især at gøre det muligt for danske virksomheder at indgå i det stigende internationale arbejde navnlig i såvel Nato-regi som blandt de europæiske Nato-lande om udvikling og produktion af krigsmateriel.

Normalt vil 20 pct. af stemmerne på en generalforsamling ikke have nogen bestemmende indflydelse. I særlige tilfælde kan en mindre andel end 20 pct. af stemmerne imidlertid have bestemmende indflydelse. Dette vil således kunne være tilfældet, såfremt de øvrige aktier er fordelt på et stort antal aktionærer.

Bestemmelsen i lovforslagets § 6, stk. 2, sikrer derfor, at udlændinge heller ikke indirekte, f.eks. gennem aktiebesiddelser i andre danske selskaber og lignende, eller på grund af spredningen af aktierne kan opnå en bestemmende indflydelse på en virksomhed, der producerer krigsmateriel.